

VIATA DE LICEU

se traieste o singura data!

Pompeius

Steaua lui Pompeius, tânărul venit din Picenum, ținut situat între munții Apenini și Marea Adriatică, atinge pentru o clipă măreția. În timp ce el ocupă avanscena politică, răscoala lui Spartacus zguduie lumea italică. Spartacus se prăbușește învins de Crassus.

În fața lui Pompeius se ridică Crassus, cel mai bogat om al vremii. Senatul îi reconciliază pentru a scăpa de dictatura militară. Din concesi în concesi, puterea senatului slăbește din zi în zi. Pompeius atrage de partea sa plebea, care îl susține în campaniile militare, oferă cavalerilor avantaje financiare. Obține un *Imperium maius* pentru combaterea pirateriei din Marea Mediterană, apoi comanda supremă în războiul împotriva lui Mithriadates VI Eupator.

Îi distruge pe pirați, îl alungă pe Mithriadates din regatul său, supune Armenia, își urmează drumul spre Caucaz și Marea Caspică. În 64 a. Chr., cucerește Siria, năvălește în Iudeea, cucerește Ierusalimul. Ajunge să dețină supremația militară.

Câștigurile acestei campanii au fost enorme: au apărut trei noi provincii romane: Creta, Bithynia și Siria; s-a instituit un control roman de la Pontus Euxinus până în Arabia; au fost înscăunați regi, dinasți sau potențați devotați lui Pompeius, s-au întemeiat orașe în Cappadocia, Paphlagonia, Armenia și Pontus.

Avantajele lui Pompeius au fost la fel de mari: prăzi uriașe și o glorie militară de necontestat.

Roma preia în Orient ștafeta Macedoniei, Pompeius reaprinde făclia lui Alexandru cel Mare și capătă cognomenul de *Magnus*. Dezamăgit de Senat, care refuză înproprietărirea veteranilor săi, se aliază cu Crassus și Caesar și formează primul triumvirat (60 a. Chr.), o alianță politică ce—i permite lui Caesar să ajungă la consulat.

Moartea lui Crassus și victoriile lui Caesar au condus la destrămarea triumviratului. Senatul îl alege pe Pompeius {em consul sine collega} și îl demite pe Caesar printr-un *senatus consultum ultimum*.

Izbucnește războiul civil. Bătălia decisivă se dă la Pharsalus. Învins, Pompeius se retrage în Egiptus, unde e asasinat de regele Ptolemaeus XIII.

Pompeius a fost un mare general, dar nu s-a ridicat, ca om politic, la înălțimea lui Caesar.

